

Gira SmartSensor 4-voudig EIB

Art. nr.: 1246 651, 1246 661, 1246 671

Buskoppeling 2-voudig EIB**Gebruiksaanwijzing****Informatie**

De Gira SmartSensor maakt gebruik van het Instabus KNX/EIB Systeem en voldoet aan de KNX/EIBA-richtlijnen.

De werking van het apparaat is van de gebruikte software afhankelijk.

De SmartSensor communiceert op basis van de nieuwste middelen op het gebied van de elektronica en de elektroinstallatietechniek met andere EIB-apparaten in huis en kan zo voor tal van toepassingen flexibel – geheel volgens de wensen van de gebruiker – worden ingezet.

Deze handleiding verduidelijkt de belangrijkste functies en bedieningsstappen.

Bij vragen en wensen omtrent de functionaliteit van de Gira SmartSensor gelieve u zich tot uw elektroinstallateur te wenden.

Veiligheidsinstructie

Attentie! Dit apparaat bevat geen componenten die onderhoud door de bediener zelf vereisen.

Inbouw en montage van elektrische apparaten mogen uitsluitend door een landelijk erkend installatiebedrijf worden uitgevoerd!

Bij veronachtzaming kunnen schade aan het toestel, brand of andere gevaren optreden!

Functie**LCD-displayveld (1) en bedieningsknop (2)**

Weergave van meldingen en systeemtoestanden • Bediening van EIB-apparaten met draai/drukknop • Toetssensorfuncties • Tijd- en datumweergave (alleen met tijdsynchronisatie via EIB) • Weergave van actuele temperatuur, streef temperatuur (setpoint) en buitentemperatuur • Sleep-modus met Master-functie

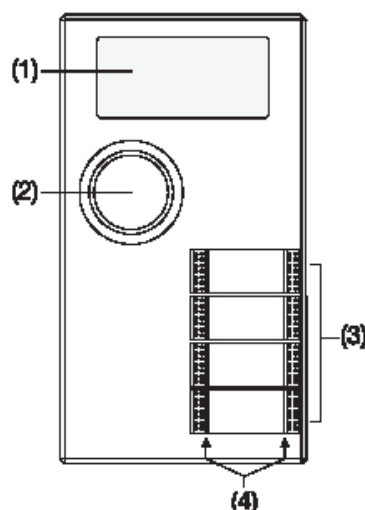
Toetssensor-functie (3)

Voor elke wiptoets afzonderlijk programmeerbaar:

Schakelen • Omschakelen • Dimmen (1- resp. 2-vlaks-principe) • Jaloezie • Waardegever • Lichtscènes oproepen/opslaan • Status-LED (4) • Regelaarbedrijfsstand selecteren • Aanwezigheidsschakelaar • Blokkeren van afzonderlijke of van alle toetsfuncties

Ruimtetemperatuurregelaar-functie

Verwarmings-/Koelstand • Comfort-stand • Standby-stand • Nachtstand • Vorst-/Hitte-protectie • Dauwpuntstand • Comfortverlenging

Configuratie

(in te vullen door de installateur)

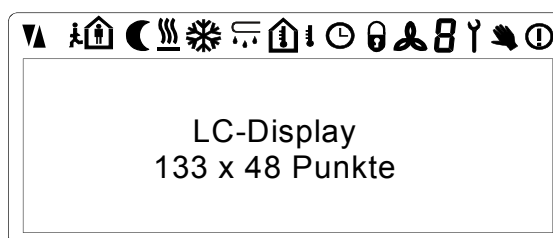
	Links	Rechts
Bedieningsknop	<i>Bediening LCD - display</i>	
Wiptoets 1:		
Wiptoets 2:		
Wiptoets 3:		
Wiptoets 4:		
Masterfunctie:		
Password:		
Inbouwpositie:		

LCD-display

Symbolen

	Geeft tijdens het navigeren aan, of er beneden de actuele markering nog leesregels zijn
	Geeft tijdens het navigeren aan, of er boven de actuele markering nog leesregels zijn
	Bedrijfsstand „Standby“
	Bedrijfsstand „Comfort“
	Bedrijfsstand „Nachtstand“
	De ruimte wordt verwarmd
	De ruimte wordt gekoeld
	Regelaar geblokkeerd, b.v. bij dauwpuntalarm
	De binnentemperatuur wordt getoond
	De buitentemperatuur wordt getoond
	Schakelklok actief (vanaf 3e kwartaal 2004)

	De bediening van de wiptoetsen is geheel of gedeeltelijk geblokkeerd
	Ventilator is ingeschakeld
0...9	Ventilatortrap
	Service-modus is actief
	Een password-beveiligde sectie is actief
	Een alarmmelding werd geactiveerd resp. is nog actief

Bediening

Bedieningsknop

De bediening via het LCD-display geschiedt uitsluitend met behulp van de bedieningsknop. De volgende functies zijn mogelijk:

(1) Draaien:

Navigeren binnen de menustructuur, d.w.z. de markeringsbalk wordt omhoog of omlaag verplaatst.

(2) Kort bedienen (indrukken):

Selectie van een pagina of een functie. Functie; Bevestiging van een selectie of een waarde („Enter“).

(3) Lang bedienen (indrukken):

Eén niveau terugspringen zonder waardeovername („Esc“).

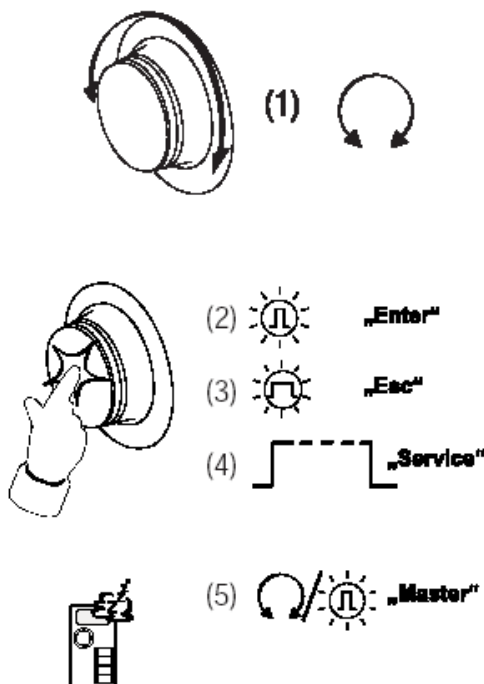
(4) Zeer lang bedienen:

Oproepen van de Service-sectie (zie „Service-sectie“).

(5) Master-functie:

Wanneer langdurig geen bedieningen plaatsvinden, schakelt de SmartSensor het LCD-display uit („Sleep-modus“).

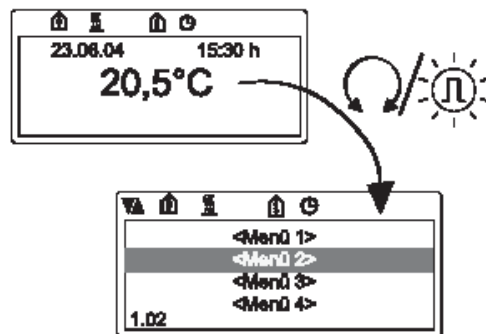
Via indrukken/draaien van de bedieningsknop kan vervolgens een bepaalde ruimtefunctie geactiveerd worden.

Menustructuur

In de ruststand toont het LCD-display een titelpagina, waarop b.v. de ruimtetemperatuur, tijd, datum, een diagram, een bedrijfslogo of systeemtoestanden staan afgebeeld.

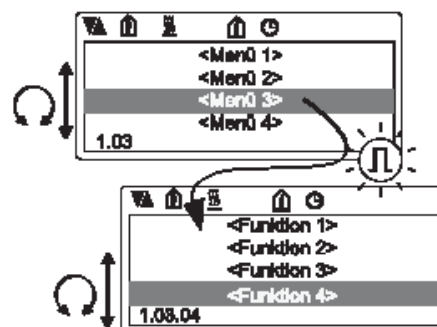
Wanneer de bedieningsknop kort bediend wordt (draaien of indrukken), wordt de menustructuur geopend. Deze bestaat uit max. 3 niveaus, opgebouwd als boomstructuur. Omvang en inhoud hangen af van de programmering en het desbetreffende systeem.

Selectie van een menupunt

Een menupunt wordt geselecteerd, door de markeringsbalk op dit menupunt te plaatsen en de bedieningsknop kort in te drukken.

Onderin het LCD-display kan de actuele positie binnen de menustructuur getoond worden (voorbeeld: „1.03“ – eerst menu 1, vervolgens submenu 3 gekozen).

Funcities

Afhankelijk van de opgeroepen functie – Schakelen, Dimmen, Jaloezie, Scènes instellen etc. – verschilt de bediening:

Functie „Schakelen“

 Kort: Weergave van de toestand die niet is ingesteld. Activering van de functie via kort indrukken.

 Draaien: Keuze tussen „Aan“ en „Uit“

 Lang: Terugkeer naar vorige menu.

Functie „Dimmen“

 Draaien: Instellen van een helderheidswaarde. Activering van de functie via kort indrukken.

 Lang: Terugkeer naar vorige menu.

Functie „Jaloezie“

 Kort: Weergave „Omhoog“

 Draaien: Keuze tussen „Omhoog“ en „Omlaag“. Selectie van de functie via kort indrukken.
Na selectie van „Omhoog“ of „Omlaag“ switcht de displaytekst naar „Stop“; nogmaals kort indrukken doet de jaloezie stoppen.

 Lang: Terugkeer naar vorig menu.

Ruimtetemperatuur-regelaar

Een geïntegreerde ruimtetemperatuur-sensor stelt de ruimtetemperatuurregelaar in staat, een geïnstalleerd verwarmingsresp. koelsysteem te regelen.

De streeftemperatuur en de regeling van de verwarmings- en koelapparatuur richten zich daarbij naar de bedrijfsstand van de regelaar.

N.B.:

Indien zodanig geprogrammeerd kunnen ook gedefinieerde posities als waarden (%) geselecteerd worden.

Functie „Scène oproepen“

 Kort: Scène wordt opgeroepen („Set“).

 Lang: Terugkeer naar vorig menu.

Functie „Scène instellen“

De SmartSensor biedt de mogelijkheid, lichtscènes met het toestel te wijzigen. Daarbij kunnen zowel actors uit de scène verwijderd als ook waarden van de afzonderlijke actors binnen de scène gewijzigd worden. De gewijzigde scène wordt dan door een opslagcommando naar het geheugen geschreven.

Waarde wijzigen / uit de scène verwijderen (uitregelen)

 Kort: Weergave van de actuele actorwaarde

 Draaien: Wijzigen van de waarde via draaien naar rechts.
Uitregelen via draaien naar links op de waarde „nn“.
Overname van de waarde via opnieuw kort indrukken.

 Lang: Instelling verlaten, zonder deze op te slaan

Bedrijfsstanden

Comfort-stand / Comfort-verlenging

Streeftemperatuur tijdens de aanwezigheid van personen, b.v. 20°C. De Comfort-verlenging kan vanuit de nachtstand of de anti-vorst/hitte-stand (uitzondering: ramen geopend) geactiveerd worden – b.v. via bediening van de aanwezigheidsstoets (indien geprogrammeerd, of door een aanwezigheidsmelder etc.). Gedurende een ingestelde tijd – b.v. 1 uur – wordt de streeftemperatuur van de Comfort-stand geactiveerd; daarna schakelt de regelaar terug in de oorspronkelijke bedrijfsstand.

Standby-stand

Temperatuurdaling gedurende kortstondige afwezigheid van personen; bij terugkeer in de Comfort-stand kan de ruimtetemperatuur snel weer naar de streefwaarde van de Comfortstand teruggezet worden.

Nacht-stand („Economy“)

Streeftemperatuur voor de nacht resp. overige langdurige perioden, gedurende welke een ruimte niet gebruikt wordt, waardoor effectieve energiebesparing mogelijk is.

Vorst-/Hitte-protectie

Dient voor energiebesparing, b.v. bij geopende ramen. De verwarming wordt slechts zover geregeld, dat de verwarmingsbuizen niet dichtvriezen (vorstbeveiliging); geïnstalleerde koelapparatuur wordt zodanig benut, dat de ruimten niet te warm worden (hittebeveiliging, b.v. om risico's voor de gezondheid van mensen met een storing in de bloedsomloop te voorkomen).

Alarmlijst

De SmartSensor kan max. 12 verschillende alarmmeldingen beheren. Bij ontvangst van een alarm wordt de „Alarmlijst“ getoond, tot alle alarmen bevestigd zijn. Daartoe de afzonderlijke alarmen via draaien van de bedieningsknop selecteren en via indrukken bevestigen.

Het alarmteken blijft getoond, tot er geen alarm meer actief is.

Alarmen worden op prioriteit gesorteerd weergegeven. Niet bevestigde alarmen hebben een hogere prioriteit dan reeds bevestigde.

Blokkeren van functies

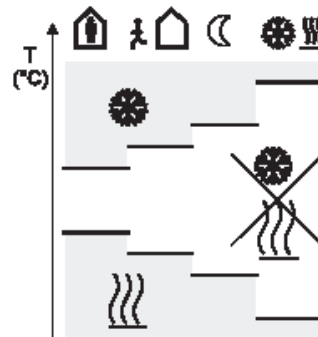
De wiptoetsen van de SmartSensor kunnen compleet of gedeeltelijk geblokkeerd worden. Wanneer de SmartSensor geblokkeerd is, wordt het „Slot“-symbool getoond.

Verwarmen en koelen

Der SmartSensor kan afhankelijk van de programmering:

- (Programmering noteren a.u.b.)
- alleen verwarmen
  - alleen koelen
  - Verwarmen en koelen

De bedrijfsstanden „Comfort“, „Standby“ en „Nacht“ hebben eigen streefwaarden (setpoints) voor „Verwarmen“ en „Koelen“ en tonen deze.

Een alarm wordt gewist zodra de oorzaak van het alarm geëlimineerd wordt en de SmartSensor een desbetreffend reset-radiogram via de EIB ontvangen heeft.

Al naar gelang hun prioriteit kunnen alarmmeldingen knipperend worden weergegeven of vergezeld gaan van een akoestische signaaltoon.

(Programmering noteren a.u.b.)

- Afzonderlijke wiptoetsen blokkeren

o1 o2 o3 o4

- Alle wiptoetsen:
Werking als wiptoets _____

Dauwpunt / Regelaar geblokkeerd

De regelaarfunctie kan – b.v. via het signaal van een dauwpuntsensor – geblokkeerd worden.

Gedurende deze tijd is bediening van de wiptoetsen mogelijk; de bedrijfsstanden kunnen eveneens omgeschakeld worden.

Password

De bediening van de SmartSensor via de menustructuur kan met behulp van een password - geheel of gedeeltelijk - tegen ongeautoriseerde bediening beveiligd worden. Wanneer men zich in een password-beveiligde sectie bevindt, toont het LCDdisplay het „Hand“-symbool.

****

Invoer van het password geschiedt via het sprekende menupunt (kort indrukken).

In het volgende menupunt wordt het password met 4 sterren gesymboliseerd „* * * *“.

 3****

Na opnieuw kort indrukken kan het eerste cijfer (0...9) via draaien van de bedieningsknop geselecteerd worden..

Door nogmaals indrukken wordt de invoer overgenomen; het cijfer wordt nu weer als asteriks („*“) getoond, en het volgende cijfer kan worden ingevoerd.

 *4**

Is het ingevoerde password onjuist, keert men terug naar het menu.

...
****

Eenmaal geprogrammeerd, kan het password vanaf een externe positie worden gewijzigd (b.v. Visualisering, Tableau etc.). Het af fabriek ingestelde password luidt „1 2 3 4“.

Service-sectie

Indien geprogrammeerd, kan men via een speciale insteloptie de „Service-sectie“ activeren. Daar worden aanvullende menu's en instelmogelijkheden getoond, die tijdens normaal bedrijf niet beschikbaar zijn. Wanneer de Service-sectie geactiveerd is, wordt het „moersleutel“ symbool getoond.

Oproepsysteem

Indien geprogrammeerd, kan met de SmartSensor een oproepsysteem worden gerealiseerd. Hiermee kunnen vrije tekstberichten worden verzonden, of vaste teksten worden afgeroepen.

Voorbeeld: „Huisdienst tel. 222 bellen a.u.b.“

Afhankelijk van de prioriteit kunnen deze tekstberichten ook knipperend worden weergegeven, of van akoestische signalen vergezeld gaan.

Montage-instructies

Systeeminformatie

De Gira SmartSensor kan uitsluitend in combinatie met de buskoppeling 2-voudig EIB worden toegepast.

De buskoppeling 2-voudig EIB dient gelijktijdig als controller voor een **e2i**-systeem en integreert dit in Instabus EIB-installaties.

De Gira SmartSensor is een product van het Instabus EIB systeem en voldoet aan de EIBA-richtlijnen. Voor een goed begrip is gedetailleerde vakkennis door EIB-scholing een eerste vereiste.

De werking van het apparaat is afhankelijk van het gebruikersmoduul en de parametrisering.

Planning, installatie en inbedrijfstelling van het apparaat geschieden met behulp van PC-software.

De productdatabase en de technische beschrijving vindt u actueel op internet onder www.gira.de.

Beschrijving

De Gira SmartSensor bestaat uit twee componenten:

De buskoppeling 2-voudig EIB vormt de verbinding naar de EIB en het **e2i**-systeem, dient als **e2i**-controller en voedt de aangesloten **e2i**-modulen. Het gebruikersmoduul SmartSensor wordt op de buskoppeling 2-voudig gestoken en is uitgevoerd met de volgende elementen: LC-display, navigatieknop (draaien/indrukken), bedieningstoetsen, temperatuursensor.

De functionaliteit van de combinatie SmartSensor / buskoppeling 2-voudig EIB wordt door de parametrisering gedefinieerd.

Functies

Zie bedieningshandleiding.

Veiligheidsinstructies

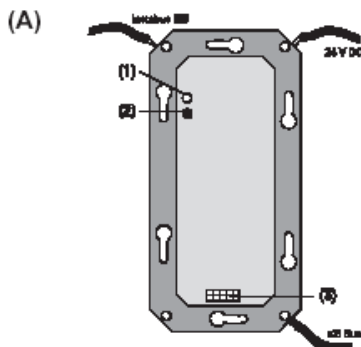
Attentie! Inbouw en montage van elektrische apparaten mogen uitsluiten door een landelijk erkend installatiebedrijf worden uitgevoerd.

Daarbij dienen de geldende ongevallenpreventievoorschriften te worden nageleefd. Bij veronachtzaming van de installatie-instructies kunnen schade aan het toestel, brand of andere gevaren optreden.

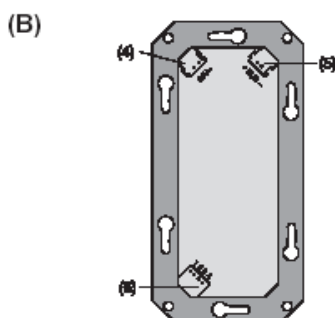
Montage van de buskoppeling 2-voudig

- Installeer de buskoppeling 2-voudig EIB in een passende installatiedoos (zie Technische gegevens) of in een ITS 30 profielbehuizing 2-voudig. Inbouwpositie zie afbeelding A. Montage-instructies voor de ITS 30 vindt u in de bij dit toestel geleverde documentatie.
- Gebruik voor de 24V-voedingsspanning een veiligheidstrafo conform DIN EN 61558-2-9 (VDE 0570-2-9) of de zonder smoorspoel uitgevoerde uitgang van een EIB-voedingsspanning. Sluit deze aan met de bijgeleverde geel-witte klem (afbeelding B, (4)).
- Installeer de leiding voor de externe voeding en de e2i-busleiding overeenkomstig de richtlijnen voor veiligheidslaagspanning (SELV).
- Aansluiting op de EIB geschiedt via de rood-zwarte EIB-busklem (afbeelding B, (5)).
- **N.B.:** U kunt voor de hulpvoeding het tweede dradenpaar van de EIB-busleiding gebruiken. Let op de EIB-regels omtrent het gebruik van het tweede dradenpaar.
- Sluit de draden van de e2i-busleiding via de bijgeleverde 4polige aansluitklem volgens onderstaand schema aan (afbeelding B, (6)):

Busankoppler 2-fach EIB – Oberseite

Busankoppler 2-fach EIB – Unterseite

Aansluiting van de 4-pol. e2i-busleiding

1. rood
2. geel
3. wit
4. zwart

Toewijzing van het fysieke adres:

- Start de toewijzingsprocedure via de EIB-software.
- Bedien de programmeertoets (afbeelding A, (1)), zodat de programmeer-LED gaat branden (afbeelding A, (2)).
N.B.: Dit mag niet bij meerdere EIB-toestellen gelijktijdig geschieden!
- De programmeer-LED dooft, zodra de inbouw-buskoppeling EIB het fysieke adres heeft overgenomen.

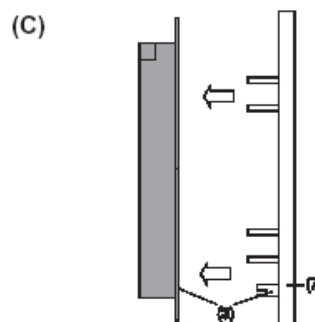
Montage van het gebruikersmoduul SmartSensor:

- Na afsluiting van de programmering van de buskoppeling 2-voudig EIB wordt de SmartSensor (afbeelding C, (7)) op de inbouw-buskoppeling gestoken. De contactering geschiedt via de 10-polige interface (afbeelding C, (3)).

Belangrijke aanwijzing:

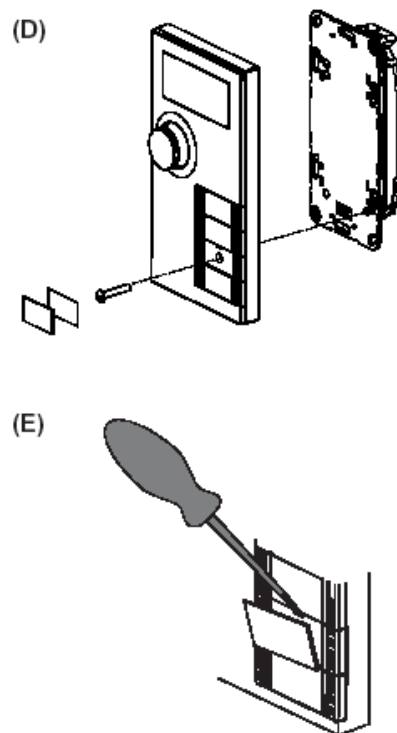
Bij de interface (afbeelding C, (3)) gaat het niet om een EIB-gebruikersinterface! Derhalve mogen hierop geen EIB-gebruikersmodules worden aangesloten.

Veronachtzaming kan tot beschadigingen aan het toestel en/of functiestoringen leiden.

- Nadat de SmartSensor voor de eerste keer is opgestoken, knipperen de LEDs achter de draaiknop langzaam. De SmartSensor en de buskoppeling 2-voudig moeten op elkaar afgeregeld worden. Druk daartoe één keer kort op de draaiknop. Na succesvol afregelen schakelen de LEDs uit.
- Demontagebeveiliging geschiedt met behulp van schroeven; zie afbeelding D.
- Verwijder de afdekking van de labelvelden voorzichtig met een schroevendraaier of de nagel van een vinger, zoals getoond in afbeelding E.

Software downloaden

Programmeer het gebruikersmoduul SmartSensor met behulp van de EIB-inbedrijfstellingssoftware.

Documentatie

Label de SmartSensor en den Buskoppeling 2-voudig EIB met het fysieke adres. Noteer de basisgegevens van de programmering in de bedieningshandleiding (hfdst. „Configuratie“ en „Blokkeren van functies“) en overhandig de bedieningshandleiding aan uw klant.

N.B.:

De LED achter de draaiknop en de toets-LED van de SmartSensor signaleert bedrijfstoestanden, speciaal in geval van storing (b.v. verwisselen tijdens bedrijf ten gevolge van renovatiewerkzaamheden). Bijzonderheden kunt u nalezen in de Technische documentatie bij het toestel.

Technische gegevens

Spanning EIB: 24 V DC (+6 V /-4 V) SELV

Externe hulpvoeding: 24 V AC/DC (+/- 3 V) 4 W conform DIN EN 61558-2-9 (VDE 0570-2-9) of uitgang zonder smoorspoel van de EIB-voedingsspanning (30 V DC)

Vermogensopname EIB: max. 12 mA bij 24 V

Vermogensopname Hulpvoeding: max. 12 mA bij 24 V

Max. leidinglengte e2i-bus: 50 m

Max. aantal e2i-deelnemers: 6

Leidingtype e2i-bus: J-Y(St)Y 2x2x0,6 of J-Y(St)Y 2x2x0,8

Aansluitingen
e2i-systeem: 4-pol. klem (grijs)
24-V-voeding: 2-pol. klem (geel-wit)
EIB: 2-pol. klem (rood-zwart)

Omgevingstemperatuur: -5 °C tot +45 °C

Opslag-/Transporttemperatuur: -25 °C tot +70 °C

Beveiligingsgraad: IP 20

Beveiligingsklasse: III

Inbouwdiepte: 32 mm

Bijpassende installatiedozen, z. B.

Inbouw: combi-apparaat verbindingsdoos Kaiser art.-nr. 1656-02

Spouwmuur: combi-apparaat verbindingsdoos Kaiser art.-nr. 9062-02
Kaiser art.-nr. 9062-77
(halogeenvrij)

Beton: B2 universele kast Spelsberg art.-nr. 974 002 01 plus 2 montagebruggen Spelsberg art.-nr. 974 120 01 plus 4 schroeven Spelsberg art.-nr. 974 130 01

Garantie

Wij bieden garantie in het kader van de wettelijke bepalingen.

U gelieve het apparaat franco met een beschrijving van de fout/storing aan onze centrale serviceafdeling te zenden:

Voor Nederland:

Technische Unie B.V.

Bovenkerkerweg 10 - 12

1185 AX Amstelveen

Tel. 020 / 5450345

Fax 020 / 6437092

Voor België:

Gira

Postfach 1220

42461 Radevormwald

Tel. +49 21 95 / 602 - 0

Fax +49 21 95 / 602 - 339

Het CE-teken is een vrijhandelsteken dat uitsluitend voor de autoriteiten bedoeld is en geen toezegging van produkteigenschappen inhoudt.

Gira

Giersiepen GmbH & Co. KG

Postfach 1220

42461 Radevormwald

Bondsrepubliek Duitsland

Telefon: +49 / 21 95 / 602 - 0

Telefax: +49 / 21 95 / 602 - 339

Internet: www.gira.de